

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 26 (728)

2015 m. spalio 10 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

DOSNIAI SUNEŠTA „SŪDUVOS KRAITĖ“

4–5 p.

2011 m. „Auksinės krivulės“ riteris Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys su socialinės apsaugos ir darbo ministre Algimanta Pabedinskiene šventės „Sūduvos kraite 2015“ atidaryme

Romo Gorklio nuotr.

Išskirtinius iššūkius sprendžiančiai Neringai reikalingos išskirtinės tvarkos

Pokalbis su Neringos savivaldybės meru Dariumi Jasaičiu _____ 6–7 p.

Savivaldybės pagerbė angelus sargus ir pedagogus

14–15 p.

Reikalingi ar ne seniūnaičiai miestuose?

Seniūnaičių rinkimus reglamentuojančiame įstatyme merai pasigenda konkretumo _____ 18–19 p.

DOSNIAI SUNEŠTA „SŪDUVOS KRAITĖ“

AURELIJA BANIULAITIENĖ,
KAROLINA BALTMŠKĖ

Spalio pradžia Marijampolei pamėtėjo turtingą renginių, turiningų susitikimų, dovanų pyne, kurią vainikavo penktą kartą vykstanti tradicinė derliaus šventė „Sūduvos kraitė 2015“.

PAGERBTI DARBŠČIAUSIJI

Šeštadienio rytą Marijampolę pripildė šventiškas šurmulyš. Miesto centrinėje aikštėje gardžiais kvapais vilijo išsipustę seniūnijų, medžiotojų kiemeliai. Poezijos parkelyje visiems šventinę nuotaiką dovanojo vaikų darželiai, nevyriausybinių organizacijos, demonstruodami iš rudens gėrybių sukurtus paveikslus, puokštes, kilimus ir įvairias kompozicijas. Smagiomis melodijomis dalijosi meno kolektyvai.

Per iškilmingą „Sūduvos kraitės 2015“ atidarymą Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys pasidžiaugė darbščių žmonių išaugintu derliumi, gausiu šventės rėmėjų būriu, kuris per metus nesumažėjo, nes nė viena savivaldybės teritorijoje esanti įmonė nesubankrutavo. Daugiau įmonių, daugiau darbo vietų, stabilesnės gyventojų pajamos.

Šiais metais rajonui labiausiai nusipelnusiems žmonėms meras įteikė aukščiausią Marijampolės savivaldybės apdovanojimą – Švento Jurgio, Marijampolės globėjo, medalį. Šiuo medaliu už profesionalią pagalbą ir nuoširdų bendradarbiavimą apdovanotas Marijampolės valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos viršininko pavaduotojas-valstybinis veterinarijos inspektorius Kęstutis Matulevičius. Už efektyvų ūkininkavimą medalis įteiktas ūkininkui Valdui Senkui. „Pasijutau labai pagerbta, nes įvertintas ir sunkiai pastebimas seniūnų darbas“, – apdovanojimu džiaugėsi Sasnavos seniūnijos seniūnė Nijolė Smilgienė. Jai Švento Jurgio medalis skirtas už nuopelnus Sasnavos krašto žmonėms.

Už efektyvų naujovių taikymą ir pažangą Marijampolės globėjo medaliu apdovanojama UAB Marijampolės autobusų parko direktorė Dalytė Venčkauskienė.

Mero V. Brazio padėkomis už gražios aplinkos puoselėjimą apdovanoti Irma ir Remigijus Eidukevičiai, Inga ir Leonardas Kalinauskai, Jolanta ir Arūnas Vaičiūnai. Už nuoširdų darbą, tradicijų puoselėjimą, profesionalumą apdovanojama ūkininkė Irena Galinienė, Marijampolės bitininkų draugijos ilgametis vadovas Gediminas Povilaitis, Marijampolės valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vyriausioji specialis-

tė-maisto produktų inspektorė Vilija Uždaviniene.

Darbščiausias marijampoliečius padėkomis apdovanojo žemės ūkio viceministras Vilius Martusevičius, Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius Sigitas Valančius, Ūkininkų sąjungos pirminkas Jonas Talmantas, Seimo narys Albinas Mitrulevičius.

Šventės proga marijampoliečius sveikino kraštiečių socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė.

PASIRAŠYTA SUTARTIS SU RUMUNAIS

Į šventę „Sūduvos kraitė 2015“ susirinko gausus svečių būrys iš Lenkijos, Rusijos, Rumunijos. Šventės išvakarėse su rumunų delegacija, atvykusia iš Rositos miesto, buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Numatytas bendradarbiavimas ekonomikos, turizmo, kultūros, švietimo, sporto ir socialinių paslaugų srityse turėtų paskatinti aktyvesnius dvišalius santykius, pasikeitimą delegacijomis ir meno kolektyvais.

Kartu su delegacija iš Rositos atvyko ir rumunų tautinio meno ansamblis „Barzava“. Įspūdingas svečių kolektyvas sužavėjo marijampoliečius savo temperamentingais šokiais, savita rumunų muzika ir dainomis. Koncerto metu kolektyvas pademonstravo kelias tautinio kostiumo kolekcijas.

Kultūros centro fojė buvo atidaryta garsaus rumunų karikatūristo Stefano Popa-Popa's karikatūrų paroda.

DALIJIMOSI DŽIAUGSMAS

Šiomet pirmą kartą rengiant šventę buvo pagalbota ir apie tuos, kurie negalėjo būti kartu su švenčiančiais. Atsiliepdami į akcijos „Pasidalyk“ kvietimą, marijampoliečiai jiems suruošė turtingas kraites, į kurias pridėjo vaisių, kepinių ir kitų gėrybių. Šventei baigiantis jos buvo nuvežtos į vaikų, senelių globos namus, slaugos ligoninę ir kitas įstaigas, kuriose gyvenantiems žmonėms reikalinga pagalba. Iš viso buvo išdalytos 23 gėrybių kupinos pintinės.

Marijampoliečių surengta akcija „Pasidalyk“ – tarsi prieš kelias dienas vykusios Socialinių darbuotojų dienos atgarsis. Minint profesinę dieną Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija inicijavo akciją – pakvietė savivaldybių merus, kitus politikus rugsėjo 21–25 d. padirbėti

kasdienį socialinių darbuotojų darbą įstaigose, seniūnijose, apsilankyti nevyriausybiniuose organizacijose. Marijampolės savivaldybės meras V. Brazys ir jo komanda atsiliepė į šį kvietimą. Jie vieną dieną įsijautė į socialinio darbuotojo „kailį“ – bendravo su pagalbos reikalaujančiais žmonėmis, juos maitino ir prižiūrėjo.

Meras V. Brazys bendravo su Marijampolės specialiųjų globos namų gyventojais. Sužaidė su jais ne vieną šaškių partiją, pasikalbėjo, paskanavo pietų patiekalų ir turėjo progą iš arčiau susipažinti su namų globotinių kasdienybe, rūpesčiais.

Mero pavaduotoja Irena Lunskenė, į pagalbą pasitelkusi jaunesnįjį kolegą tarybos narį Darių Kemeraitį, Kartų namuose maišė rudeniui kvepiantį obuolių pyragą. Tiesa, pripjaustyti obuolių suskubo ir patys namų gyventojai senjorai. Kartų namai yra Marijampolės socialinės pagalbos centro padalinys, kuriame teikiamos ilgalaikės globos paslaugos Marijampolės savivaldybės teritorijoje gyvenantiems žmonėms, ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos keliolikai savivaldybės vaikų, kurie yra patekę į krizinę situaciją dėl psichologinio, seksualinio ar fizinio smurto ir likę be tėvų globos. Tuo metu, kai suaugusieji triūsė prie pyrago, su mažaisiais bendravo savivaldybės administracijos Socialinių reikalų departamento direktorė Daiva Pankauskienė.

Kuo gyvena kito Marijampolės socialinės pagalbos centro padalinio lankytojai, domėjosi Seimo narys A. Mitrulevičius. Jaunuolių, turinčių intelekto sutrikimų, dienos užimtumo padalinyje šiuo metu yra 28 sveikųjų dėmesio ir pagalbos reikalaujantys jauni žmonės. Dienos metu, kai jų tėvai dirba, socialiniai darbuotojai lavina jaunuolių gebėjimus, rūpinasi kitais jų poreikiais. Seimo nariui A. Mitrulevičiui taip pat teko ir piešti, ir sukalti paveikslo rėmelį, ir įrašyti palinkėjimą į svečių knygą, o svarbiausia, atsakyti į šimtus aplankytojų klausimų.

Galbūt sunkesnė dalia tą dieną teko savivaldybės tarybos nariui Alvydui Kirkliauskui. Jo aplankyti Šv. Vincento globos namų gyventojai prikaustyti senatvės ir ligų prie lovos, tik vienas kitas iš jų gali laisvai judėti, užsiimti rankdarbiais. Buvusiam sunkiasvorių sporto atstovui, galiūnų turnyrų organizatoriui nebuvo labai sudėtinga pakelti lovos galvūgalį, paruošti ligojį valgyti pietus, mat buvo pats pietų metas. Tarybos narys, padedamas darbuotojų, paserviravo ir kiekvienam namų gyventojui patiekė patiekalus.

Marijampolės savivaldybės socialiniai darbuotojai savo profesijos dieną šiemet nutarė paminėti ne iškilmingu renginiu, bet pažintine kelione į Anykščius. Surengti šią kelionę jiems padėjo savivaldybė.

TAU DIREKTOREI – GARBINGAS VARDAS

Gerumo ir darbščių rankų išaugintų gėrybių „Sūduvos kraitė 2015“ buvo papildyta dar vienu marijampoliečiams svarbiu įvertinimu. Už svarų indėlį kuriant Marijampolės savivaldybės gyventojų socialinę, kultūrinę ir dvasinę gerovę Marijampolės savivaldybės taryba Trečiojo amžiaus universiteto direktorei Onai Sakalauskienei suteikė Marijampolės garbės piliečio vardą. Spalio 1 d., pradedant vienuoliktuosius mokslo metus, meras V. Brazys įteikė jai Marijampolės garbės piliečio ženklą. Ir visus tuos metus universitetui vadovauja O. Sakalauskiene. Šventėje dalyvavo Seimo narys A. Mitrulevičius, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Švietimo plėtotės centro specialistai, kitų Lietuvos trečiojo amžiaus universitetų atstovai.

Dėkodama už aukščiausių savivaldybės apdovanojimą Trečiojo amžiaus universiteto direktorė O. Sakalauskiene tvirtino, kad liks su universitetu ir jo žmonėmis iki paskutinės savo gyvenimo dienos. „Mūsų gyvenimą lydi kūrybinė aistra ir didžiulė meilė žmonėms“, – universiteto didžiulio populiarumo ir pripažinimo paslaptį įvardijo direktorė. Marijampolės senjorai turi galimybę bendrauti ne tik auditorijoje, bet ir kelionėse po nepažintas šalis. Pasak direktorės, lankytasi visose Europos Sąjungos šalyse, taip pat Egipte, Turkijoje, Izraelyje, Jordanijoje. Marijampoliečiai mėgsta kultūrinę veiklą – universitete veikia du meno kolektyvai, kurie yra pelnę laurus ir tarptautiniuose festivaliuose, kviečia svečius pas save. Jų istorijoje – jau septyni meno festivaliai. Senjorai mielai renkasi sveikatos išsaugojimo, politikos diskusijų, meno saviraiškos užsiėmimus. Universitetas turi draugų ir bendraminčių keliose užsienio šalyse, mokosi užsienio kalbų, dalyvauja tarptautiniuose projektuose. Mokslo metų atidarymo šventėje buvo trumpai pristatytas su „Ryto“ pagrindine mokykla įgyvendinamas projektas, analizuojantis kartų susikalbėjimo temą.

Šiemet Trečiojo amžiaus universitetą lankys 764 studentai senjorai, veiks 17 fakultetų.

Švento Jurgio medaliu apdovanota Marijampolės savivaldybės Sasnaros seniūnijos seniūnė Nijolė Smilgienė

Šventės išvakarėse marijampoliečiai su rumunais pasirašė bendradarbiavimo sutartį

Marijampolės savivaldybės vicemerė Irena Kunskienė Kartų namuose maišė rudeniui kvepiantį pyragą

Trečiojo amžiaus universiteto direktorei Onai Sakalauskienei (centre) suteiktas Marijampolės garbės piliečio vardas

Išskirtinius iššūkius sprendžiančiai

NERINGAI REIKALINGOS IŠSKIRTINĖS TVARKOS

Neringos meras Darius Jasaitis padėkos raštais apdovanojo Tarptautinio dailininkų plenero, Nidoje rengiamo dailininko Sauliaus Kruopio (kairėje) iniciatyva, dalyvių, atidarant darbų parodą

sului Dariusi Gaidžiui neringiškiškai įteikė savo krašto simbolį – vėtrungę. „Tai pirmasis naujai įsteigto konsulato papuošimas“, – sakė meras.

Prieš kelionę į Los Andželą Neringos savivaldybės meras Darius Jasaitis atsakė į „Savivaldybių žinių“ klausimus.

Gerbiamas mere, sakoma, kad pavasarį ruošk roges žiemai, o žiemą – vežimą, tad kokius pamąstymus apie ateinančią sezoną sukelia pasibaigusi vasara?

Visą laiką sakau: kai yra sezonas, mums daugiau žmonių nereikia. Užtenka tiek, kiek atvyksta. Mums labai svarbu, kad jiems būtų kuo patogiau ir įdomiau pas mus ilsėtis, kad pas mus visi rastų kuo užsiimti. Turime tobulinti dviračių takus, nes pasivažinėjimai dviračiu labai populiarūs. Esame pastatę du naujus sporto kompleksus, patvarkę nemažą dviračių tako gabalą. Baigiame suprojektuoti dar devynis žinybinius butus, kuriuose galėtume apgyvendinti specialistus. Baigiamas ir detalusis planas, po jo galėsime imtis statyti mūsų žadėtus dengtus teniso kortus. Ne sezono metu juose bus galima priimti apie 60 žmonių. Baigiame ir daugiau detaliųjų planų pasirengti, bet pradėję darbus, kaip visada, susiduriame su mūsų tradiciniais iššūkiais, nes mes – ir miestas, ir miškas, ir nacionalinis parkas. Kelių direkcija mums skyrė lėšų šaligatviams remontuoti, bet kai atėjome iki keliuko, kuris Nidą lankantiems žmonėms ne vieną dešimtmetį žinomas, pasirodo, jokiame popieriuje jo nėra. Atrodo, jei keliukas yra, sudaryti reikiamus dokumentus nėra jokių problemų. Tačiau paaikšėjo, kad to padaryti negalime. Pagal Miškų įstatymą jokie trinkelėmis grįsto ar asfaltuoto kelio negali būti. Taigi beveik visi mūsų keliukai, kuriais vaikštome, yra nelegalūs ir jų taisyti neleidžiama.

Šiuo metu tvarkomas Miškų įstatymas, kad savivaldybės galėtų laisviau disponuoti miško žeme. Gal ir Neringai situacija pasikeis?

Taip, Miškų įstatymo pakeitimai yra pats lengviausias kelias kieta danga ar trinkelėmis paklotiems takeliams atsirasti. Be šio įstatymo pakeitimo, norėdami kažką daryti, turime užsukti labai didelį biurokratizmo ratą. Reikia parengti detalų planą, atlikti kadastrinius matavimus, Vyriausybė turi priimti nutarimą. Tai pareikalauja labai daug lėšų ir laiko sąnaudų. To nebereikėtų pakeitus Miškų įstatymą, tad dabar kartu su Miškų tarnyba inicijuojame šio įstatymo pataisą.

Dabar vyksta darbai ir Kuršių nerijos šiauriniame paplūdimyje.

Prieš įvažiavimą į Nidą šiuo metu statome žvejybos agregatų nuleidimo į jūrą

Paskutinį rugsėjo ketvirtadienį vyko Neringos savivaldybės tarybos posėdis. Tarp kitų priimtų sprendimų taryba nutarė atleisti nuo vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Kuršių nerijos nacionalinio parko Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją nukentėjusius nuo 1991 metų sausio 11–13 d. vykdytos SSRS agresijos ir vėliau buvusių įvykių.

Šiame posėdyje taryba savivaldybės merą išleido atostogų, o iki jų – komandiravo į Los Andžele vykstančias Lietuvių dienas. „Noriu pažiūrėti, kur išvyksta mūsų kolektyvai, už kurių kelionės pats balsuoju. Mūsų meno kolektyvai labai daug važinėja. Vyko į Pietų Korėją, du kartus į JAV, Prancūziją, Vokietiją, o sugrįžę pasakoja, kaip jie Lietuvai atstovavo. Nusprendžiau vieną kartą pats savo akimis įsitikinti, kaip ten tas Lietuvos garsinimas vyksta“, – juokavo Neringos savivaldybės meras Darius Jasaitis prieš išvykdamas į Los Andželą.

Tačiau tai, kad jis vyko į Lietuvių dienas Los Andžele kartu su Neringos kapela „Joldija“, tik sutapimas. Jau anksčiau meras buvo gavęs kvietimą atvykti į JAV dėl planuojamo kurti filmo „Sibiras“. Dalis jo bus filmuojama Neringoje. Bestseleriu tapusios knygos „Tarp pilkų debesų“ autorė – JAV rašytoja Rūta Šepetytė pasirinko Los Andžele gyvenančių lietuvių kilmės režisierių Marių Markevičių. Prodiuseris – Žilvinas Naujokas. Filmo kūrėjai jau buvo atvykę apsižiūrėti į Neringą, kur bus filmuojama išsilaiplinimo Sibire scena. „Manau, Neringai ir Lietuvai garbė, kad pas mus bus filmuojamas šis filmas. Be to, Neringai labai didelis dalykas ir ne sezono metu atvykstanti 200 žmonių filmo kūrėjų grupė“, – pažymėjo D. Jasaitis.

Po kelių dienų iš JAV atskrido žinutė. Meras džiaugėsi švente, kurioje dalyvavo net Los Andželo meras, o naujam Lietuvos kon-

Tarybos nariams buvo pristatytos Neringos transporto vystymo siūlomos perspektyvos

įrenginius. Lygiai tokie patys įrenginiai statomi Juodkrantėje. Kartu bus sutvarkyta ir infrastruktūra. Įgyvendindami šį projektą pirmą kartą iki šiaurinio paplūdimio atvedėme elektrą, vandentiekį, nuotekų surinkimo tinklus. Galbūt kitą vasarą paplūdimyje turėsime normalų tualetą ir galėsime nusiplauti rankas, kas labai svarbu kiekvienam atvykstančiam poilsiautojui. Prieš spalio 9 dieną į Neringą atvykstant Švedijos karaliui kartu su Kuršių nerijos nacionalinio parko direktore sukome galvas, kur Juodkrantėje jis galėtų nueiti į tualetą. Ot dilema!!!

Nepaisant visų peripetijų, mes jau turime „Agilos“ centro projekto laimėtojus. Tad šiemet pradėdame projektuoti „Agilos“ centrą. Norėdami išvengti griovimo grėsmių, mes beveik nekeičiame pastato formų ir dydžių, tik jis bus labai modernus.

Įdomus objektas – Smiltynės vokiečių gynybinių įtvirtinimai. Investavus apie milijoną eurų, Neringoje atsirastų vienas lankomiausių muziejų Lietuvoje. Jau dabar ten galima pasivaikščioti, ir pastaruosiu metu lankytojų vis daugiau atsiranda.

Ir dar vienas dalykas. Atrodo, pajudėjo ir detaliojo plano keitimo palengvinimas. Jei viskas eis taip, kaip eina, tikriausiai Neringoje daugiau namų nebegrausime. Jei pavyks tai pasiekti, bus didžiausias mano darbas savivaldybėje. Matome, kiek vieno namo nugriovimas kainuoja, o tokių namų šiuo metu yra, atrodo, 17. Vadinasi, tektų sumokėti apie 17 mln. eurų. Jei pavyks sutaupyti valstybei, o kartu ir kiekvienam mokesčių mokėtojui tokią pinigų sumą, leisime sau pasakyti, kad padarėme daug.

Atrodo, kad už tą nugriautą pastatą dabar mokės ne Neringos savivaldybė, bet visi mokesčių mokėtojai?

Galiu pasakyti tik tiek, kad turime žodinį premjero pažadą, jog Vyriausybė į kitų metų biudžetą įtrauks visą sumą.

Paminėjote „Agilą“, bet kaip bus su automobilių stovėjimo aikštele?

Kol kas nerandame būdo, kaip išspręsti šią problemą. Aplinkos ministerija įtikinta leisti rengti vieno aukšto požeminius garažus, bet kodėl tik tai vieno aukšto? Deramės, kad prie komunalinio ūkio aikštelių, kur negadinamas kraštovaizdis, leistų statyti bent dviejų aukštų arba vienas aukštas po žeme, o vienas – viršuje. Ir jei leis, savivaldybės tarba nedvejodama pritaris šio objekto statybai, kad

vienoje vietoje būtų galima sustatyti visas į Nidą atvykstančias mašinas, o Nidą padaryti pėsčiųjų, dviračių ir elektromobilių miestu.

Per vieną vasaros dieną pas mus atvyksta iki 1,5 tūkst. automobilių, bet kol kas negalime reguliuoti jų įvažiavimo, nes aikštelė tik 150 vietų.

O gal į Neringą netolimoje ateityje bus galima atskristi ir lėktuvams?

Kad ir labai mažais žingsneliais, bet link to einame. Šios kadencijos Seimas rengiasi priimti įstatymą, kuris įteisintų specialiųjų planų lokalinį keitimą. Vadinasi, norint kažką daryti, nebereikės keisti viso teritorijos tvarkymo plano.

Neringoje organizuojama nemažai renginių ir pasibaigus sezonui. Kiek tai prailgina sezoną?

Jau 16 metų rengiamas maratonas stipriai ilgina sezoną. Į jį atvykusieji net Nidoje nebetilpo. Prieloje ir Pervalkoje apsistojo. Prieš tai buvo minimas mūsų švyturių jubiliejus. Naujajam sukako 70 metų, o senajam, kurį vokiečiai atsitraukdami susprogdino, tada buvo irgi 70 metų. Tad bendrai mūsų švyturiams sukako 140 metų. Renginys taip pat sulaukė nemenko susidomėjimo. Išties daug renginių stengiamės organizuoti, bet kol neturime infrastruktūros, be renginių, kitų galimybių žmonėms pritraukti kitu metų laiku ir neturime.

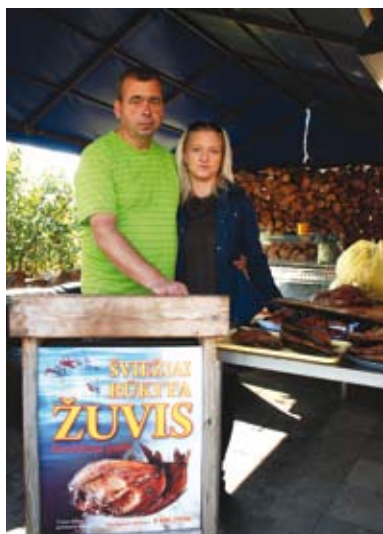
Ko tikėtis iš 2014–2020 metų ES paramos laikotarpio?

Manau, labai negerai, kai ES paramos lėšos yra skiriamos gyvenimo sąlygoms tarp savivaldybių išlyginti. Kokios sumos skiriamos rajonų centrams, o Neringai – apvalus nulis, nes, pasirodo, pagal šiuo metu galiojančias formules jokių lėšų negalime paimti. Duok Dieve, jei iš europinių pinigų pavyks įrengti požeminius konteinerius. Visa kita liks kaip yra. Kodėl daromos tokios nesąmonės? Kad ir keliai. Formulė vienoda visiems, bet sąlygos nevienodos. Labai didelė Neringos keliams skirtų lėšų dalis nukeliauja Smiltynės perkėlai. Perkeliant sunkvežimį asfalto turime sumokėti apie 100 eurų. Taigi ar tiek pat, kiek kitos savivaldybės, asfalto galime nusipirkti? Iš 10 kilometrų kelio, kurį pernai sutvarkėme, 3 mln. litų atiteko Smiltynės perkėlai. Už tas lėšas daugiau kaip kilometrą naujo kelio būtume nutiesę. Tai ar teisingai skaičiuojama formulė? Kaip dažnai mums dedami apribojimai – „išskyrus Neringos savivaldybę“, taip ir taikant formulę galėtų tokia nuostata atsirasti: „išskyrus Neringos savivaldybę“.

Kad ir „greitųjų“ paslaugas. Dabar tokia tvarka, kad mūsų „greitoji“ yra priversta jungtis prie Klaipėdos. Tačiau Neringoje „greitoji“ vasarą atlieka šeimos daktaro funkcijas. Kas su širdimi blogai pasijunta, kam reikia vaistus suleisti. Toje teritorijoje neturėtų būti taikomi tokie pat standartai, kaip kitose Lietuvos vietose.

Kalbėjosi Barbora Gaudutė

Svečiuodamasis Los Andžele meras D. Jasaitis Neringos simbolį – vėtrungę įteikia Lietuvos konsului Dariui Gaidžiui (kairėje)

Nepamirškite pasimėgauti ką tik išrūkyta žuvimi

PRISTATYTA „VIETOS PLĖTROS 2008–2014 METŲ STRATEGIJA“

Kelmės krašto partnerystės vietos veiklos grupė pristatė „Vietos plėtros 2008–2014 metų strategijos“ pasiekimus. Administratorė Nelė Želviienė pateikė išsamią informaciją apie vykdyto projektus.

Strategija, pradėta įgyvendinti 2009 m., baigta 2015 m. rugsėjo 30 d. Bendra visai strategijai skirta paramos suma – beveik 2,8 mln. Eur, vietos projektams – daugiau kaip 2,3 mln. Eur. Daugiausia paramos lėšų išmokėta Tytuvėnų, Kražių ir Užvenčio seniūnijoms.

N. Želviene kalbėjo, kad per strategijos įgyvendinimo laikotarpį parama skirta 113 vietos projektų įgyvendinimui, įgyvendinti 107 vietos projektai. Vykdamas projektus sutvarkyta 15 visuomeninės paskirties pastatų, iš jų 11 bendruomenės namų, įgyvendinti penki projektai, susiję su kultūros paveldo objektų sutvarkymu, įkurtas tradicinių amatų centras, sutvarkyti trys parkai, įrengti šeši paplūdimiai, įrengta poilsio zona su lauko treniruokliais, atnaujintos dvi vaikų žaidimų aikštelės, du sporto aikštynai, septynios sporto aikštelės, lauko teniso kortai. Įgyvendinti keturi vandentvarkos projektai, 15 bendruomenių įsigijo įrangos materialinei bazei stiprinti, suorganizuota dešimt bendruomeninių renginių. Įgyvendinti 33

verslo projektai, sukurtos 35 darbo vietos.

Įvykdžius projektus padidėjo bendruomeniškumas, gerėja gyvenimo kokybė, didėja socialinė integracija, jaunimo užimtumas, aktyvėja kaimo sociokultūrinis gyvenimas.

Pristatyme dalyvavę Seimo narė Alma Monkauskaitė ir Kelmės rajono meras Vaclovas Andrusis nuoširdžiai pasidžiaugė gražiais darbais ir sėkmingai baigiama įgyvendinti „Vietos plėtros 2008–2014 metų strategija“, dėkojo jos vykdytojams ir linkėjo kitame etape dar gražesnių projektų ir darbų.

IGNALINOS MOKYTOJAI IR SAVIVALDYBININKAI ŠVENTĖ KARTU

LINA KOVALEVSKIENĖ

Spalio 6 d. antrus metus Ignalinoje profesinę šventę kartu šventė pedagogai ir savivaldybininkai. Ir, matyt, neatsitiktinai. Šios šventės turi daug sąsajų ir yra taip arti viena kitos kalendoriuje.

Mokytojus ir savivaldybininkus pasveikino rajono meras Henrikas Šiaudinis, Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja Rimanta Vilčinskienė. Mokytojams dėkota už jų prasmingą darbą, gražias iniciatyvas, nuolatinį tobulėjimą ir kūrybą. Savivaldybininkams, bendruomenių nariams – už bendradarbiavimą, naujus sumanymus, projektus kuriant krašto gerovę ir ateitį. Meras džiaugėsi bendruomenių veikla, mokytojų ir mokinių pasiekimais. Tarptautinės mokytojų dienos proga 13-ai rajono mokytojų buvo įteiktos savivaldybės padėkos už ilgametį sėkmingą ir kūrybišką pedagoginę veiklą, aukštus mokinių pasiekimus respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose, čempionatuose, varžybose, už pilietiškumo ugdymą bendruomenėje, aktyvią visuomeninę veiklą. Vietos savivaldos dienos proga už nuopelnus savivaldai padėkos įteiktos 20-čiai savivaldos atstovų. Sveikinti tarybos nariai, savivaldybės administracijos, seniūnijų, savivaldybės įstaigų darbuotojai.

Šventėje dalyvavo Seimo narys kultūros ministras Šarūnas Birutis. Apdovanoti svečias pasirinko su kultūros ugdymu, menu susijusius mokytojus. Padėkos už nuoširdžią kūrybinę pedagoginę veiklą, meno ugdymą buvo įteiktos Vidiškių gimnazijos šokio mokytojai Elenai Skripkauskienei, Ignalinos gimnazijos teatro mokytojai ekspertei Jolantai Narbutaitienei ir Ignalinos „Šaltinėlio“ mokyklos meninio ugdymo mokytojai metodininkei Vidai Ksenzovienei. Sveikindamas visus savivaldybininkus suvenyrą Š. Birutis įteikė merui H. Šiaudiniui ir dėkojo už jo sugebėjimus suburti komandą, atlikti didelius darbus ir užimti pirmaujančias pozicijas.

Mieli kolegos,

spalio 10 d. tradiciškai minėsime Vietos savivaldos dieną. Kaip ilgametis savivaldos sistemos specialistas, EP dirbantis glaudžiai susijusiuose komitetuose, puikiai suprantu, kad savivalda, nors ir nedidelė valstybės ląstelė – visgi yra jos pagrindas.

Sveikinu Jus su šia gražia švente! Pažinodamas Jus, džiaugiuosi, kad esate atsidavę pareigai, atsakingi už priimamus sprendimus, reiklūs sau ir kompetentingi. Būkite aktyvūs, pilietiški ir nebijokite pasidžiaugti nuveiktais darbais – teįkvepia jie drąsos dirbti savo krašto žmonėms.

Nuoširdžiai Jūsų,
Bronis Ropė
Europos Parlamento narys

Mieli vietos savivaldos atstovai,

Šiandien 9-ą kartą minime gražią šventę – Vietos savivaldos dieną.

Kasdien dirbdami dėl to, kad kiekvienas kiekvienos savivaldybės gyventojas jaustųsi mylimas, gerbiamas ir saugomas, mes dalinamės bendru tikslu.

Džiaugiuosi, kad ministerijos bei Lietuvos savivaldybių partnerystė vystosi vis glaudžiau, o savivaldybės, būdamos arčiau savo krašto žmonių, geriau suprاندamos ir išmąnydamos jų problemas bei poreikius, sėkmingai vykdo žmogui svarbias socialines funkcijas.

Dėkoju Jums už tai, kad esate kartu.

Linkiu išsaugoti atsakingą požiūrį į savo pareigas, vadovautis aukščiausiomis vertybėmis, neprarasti ryžto ir kantrybės.

Tegul Jus lydi kuo didžiausia sėkmė!

Nuoširdžiai
Socialinės apsaugos ir darbo ministrė
Algimanta Pabedinskienė

SENIŪNAIČIAI MIESTUOSE?

Šalyje tobulinant savivaldą, tai apimsta, tai vėl suaktyvėja diskusijos, koks turėtų būti seniūnijų statusas, ar reikalingi tiesioginiai seniūnų rinkimai. Nors įstatymu ir įteisinti, bet nemažai abejonių sukelia seniūnaičiai ir jų rinkimas. Ypač miestuose, kuriuose nėra seniūnijų.

REIKIA LEISTI APSISPŖĘSTI SAVIVALDYBĖMS

„Nuo centro nutolusiuose kvartaluose turime dvi seniūnijas. Arčiau savivaldybės kol kas nematome prasmės jų steigti. Savivaldybės administracijos specialistai tiesiogiai bendrauja su gyventojais, ir manome, kad nėra reikalo įvesti papildomą valdymo grandį. Tačiau pagal įstatymą ir šią dalį turėjome suskirstyti į seniūnaitijas, tik seniūnaičių rinkti neskubame. Ir ne todėl, kad būtume prieš seniūnaitijas. Stabdo įstatyme esami neaiškumai. Pirmiausia, kai nėra seniūnijos, kam atskaitingi seniūnaičiai? Savivaldybės administracijos direktoriui? Tačiau tai gali atsisukti kitu galu, ir siekdami valdžią priartinti prie žmogaus, ją galime nutolinti. Tarkime, savivaldybės administracijos direktorius atėjusio žmogaus paklaus, ar jis kreipėsi į seniūnaitį. Nesikreipei? Tada prašom kreiptis į jį, – „Savivaldybių žinioms“ sakė Šiaulių miesto meras Artūras Visockas. – Labai neaiškus ir seniūnaičių rinkimas. Jei seniūnaitis renkamas pagal surinktų gyventojų parašų skaičių, juo nebūtinai taps aktyviausias ir šioms pareigoms tinkamiausias žmogus. Jei bus vienas pretendentas, jis gali pateikti vieno gyventojų parašą ir atstovauti 10 tūkst. gyventojų. Taigi daug neaiškumų ir pačioje seniūnaičių rinkimų tvarkoje. Šiauliuose turime 18 seniūnaitijų, o didžiausioje yra 19 tūkst. gyventojų. Labai neapibrėžta, kieno interesams jis atstovauja ir kaip. Juk gali taip atsitikti, kad manipuliuodamas keliasdešimčia tūkstančių gyventojų jis rūpinsis tik savo kiemo problemomis.“

Šiaulių miesto mero teigimu, turėtų būti reglamentuotas ir seniūnaitijos dydis. Šiuo metu jose labai skirtingas gyventojų skaičius – nuo 3000 iki keliolikos tūkstančių. Niekur nėra parašyta, kad mieste gali būti įsteigta ir viena seniūnaitija. Taigi Šiauliuose, pasak mero, galėtų atsirasti ir 90 tūkst. gyventojų jungianti seniūnaitija. Kitas dalykas, savivaldybės tarybai priėmimą sprendimą padengti kai kurias seniūnaičių išlaidas, tą pačią sumą gauna ir didelės, ir mažos seniūnaitijos seniūnaičiai, net neatsižvelgiant į jų aktyvumą.

„Manau, reikalinga Vietos savivaldos įstatymo pataisa, kuri savivaldybių taryboms suteiktų teisę pačioms nuspręsti, kiek joms reikia seniūnijų ir kiek seniūnaitijų, reikia ar ne seniūnaičių. Juk aktyvių, miestu besirūpinančių žmonių yra nemažai, ir niekas jiems nekludų teikti pasiūlymus tiesiogiai savivaldybės administracijai“, – svarsto A. Visockas, primindamas, kad didžiųjų miestų merai yra kreipęsi į Seimą, prašydami pakeisti Vietos savivaldos įstatymą, siūlydami suteikti teisę šiuos sprendimus priimti pačioms savivaldybėms.

KLAUSTUKAI ĮSTATYME

Ir Panevėžio miesto mero Ryčio Mykolo Račkausko teigimu, seniūnaičių institucija kelia daug klausukų. Jo manymu, turėtų būti griežčiau reglamentuojama seniūnaičių rinkimų tvarka. „Vietos savivaldos įstatyme yra nuostata, kad seniūnaitijose, kuriose gyvena daugiau nei 500 gyventojų, seniūnaičiai paprastai renkami apklausos būdu – apklausą organizuoja administracijos direktoriaus sudaryta komisija. Tačiau apklausos būdas dažnai yra laisvai interpretuojamas. Todėl Panevėžyje buvusios administracijos direktorės iniciatyva seniūnaičiai

patys rinkdavo už save gyventojų parašus ir daugiausia parašų už save surinkęs asmuo būdavo išrenkamas seniūnaičiu. Pasak Vyriausybės atstovės Panevėžyje Rasos Šošič, tai yra įstatymo pažeidimas ir parašų rinkimas negali būti laikomas apklausa. Tokių atvejų Lietuvoje yra ir daugiau, todėl manau, kad seniūnaičių rinkimo tvarka turėtų būti išsamiau reglamentuojama poįstatyminiiais aktais“, – svarsto Panevėžio miesto meras.

Pasak jo, viena priežasčių, kodėl nemažai politikų mano, kad seniūnaičio institucija yra tik imitacija ir yra nereikalinga, yra žmoniškųjų ir materialių išteklių trūkumas. „Kadangi Panevėžyje viena seniūnaitija yra vidutiniškai 10 tūkst. gyventojų dydžio, seniūnaičiui, dirbančiam visuomeniniais pagrindais, atstovauti tokio skaičiaus žmonių interesams yra fiziškai neįmanoma. Todėl Panevėžyje būtų tikslinga seniūnaitijas smulkinti. Kad išvengtume tokio neproporcingo atstovavimo, reikėtų griežčiau reglamentuoti optimalių seniūnaitijų dydį ir numatyti papildomas lėšas seniūnaičių veiklai finansuoti, – mintimis dalijasi R. M. Račkauskas. – Pagaliau seniūnaičio galių trūkumas, nesisikaitymas su juo kaip tiesiogiai išrinktu gyventojų atstovu taip pat lemia seniūnaitijų vertinimą kaip demokratijos imitaciją. Tačiau tai yra vėlgi teisinio reglamentavimo problema, kai seniūnaičiams nėra suteikiamos reikšmingos funkcijos. Jie neturi realaus politinio svorio savivaldybių administracijose, nors jie ir yra tiesiogiai renkami atstovai. Žinoma, seniūnijų atsiradimas mieste sujungtų seniūnaičių, seniūnijų ir savivaldybės darbą į darnią ir optimaliai veikiančią sistemą, tačiau ir dabartinėje situacijoje stengiamės maksimaliai įgalinti seniūnaičius veikti. Pavyzdžiui, mūsų iniciatyva Panevėžyje savivaldybės administracijoje prašymas, kurį užregistruoja seniūnaitis, yra traktuojamas kaip visos seniūnaitijos atstovo, atstovaujančio 10 tūkst. gyventojų, todėl į jį reaguojama operatyviau. Siūlyčiau šią praktiką perimti ir kitoms savivaldybėms ir tokiu būdu paversti seniūnaičio instituciją realiai veikiančia ir atstovaujančia gyventojų interesams.“

SENIŪNAIČIAI JAUČIASI REIKALINGI

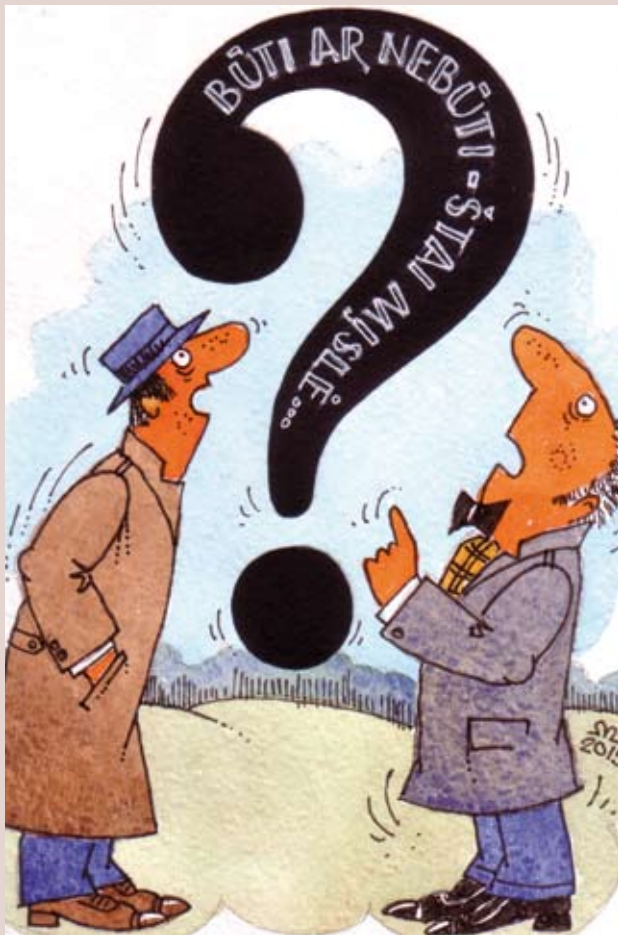
„Savivaldybių žinioms“ paskambinęs Klaipėdos miesto Sulupės seniūnaitijos seniūnaitis Saulius Liekis tvirtina, kad seniūnaičiai yra svarbiausi savivaldybės pagalbininkai. „Sužinoję apie didžiųjų miestų pageidavimą keisti Vietos savivaldos įstatymą, paliekant savivaldybių taryboms spręsti, ar reikalingi seniūnaičiai, surengėme sueigą ir priėmėme rezoliuciją, kurioje teigiame, kad mes tokiam siūlymui nepritariame. Kaip pavyzdį pateikėme Klaipėdą, kur nesant seniūnijų seniūnaičiai dirba. Mes turime ryšį tiesiai su administracija. Nėbėra tarpinės grandies – seniūno. Jei mes su problema pas jį turėtume eiti, jis vis tiek kreiptųsi į savivaldybės administraciją. Žinoma, labai daug priklauso nuo žmogaus, kuris išrinktas seniūnaičiu, nes darbų apimtis priklauso nuo mūsų pačių: kiek jų prisimąstome, tiek ir turime, bet Klaipėdos seniūnaičiai esame nemažai padarę“, – teigia S. Liekis. Jis seniūnaičiu išrinktas jau antrai kadencijai, žmonės, kaip pabrėžia pats seniūnaitis, jį gerai pažįsta, tad renkant parašus dauguma jų palaikė jo kandidatūrą.

ASOCIACIJOS IR JOS PREZIDENTO R. MALINAUSKO NUOMONĖ

Kaip teigia Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) prezidentas Ričardas Malinauskas, pasiūlymai šalyje atkurti dviejų pakopų savivaldą tik išpūstų administracijos darbuotojų aparatą. „Primenu, kad seniūnai, taip pat ir seniūnaičiai, nėra politikai. Jie gali priklausyti partijoms,

po darbo valandų turėti įvairių pomėgių, užsiėmimų, bet už tiesioginį darbą jie partijai neatsiskaito, – pažymi R. Malinauskas. – Seniūnijos dabar net nėra privalomos pagal įstatymą. Pavyzdžiui, Druskininkų mieste nėra seniūnijos, nes mieste yra pakankamai savivaldybės administracijos specialistų, atliekančių tas pačias funkcijas, kurias atliktų ir seniūnijos darbuotojai bei seniūnaičiai. Pagal Vietos savivaldos įstatymą, seniūnaičiai žmonių renkami kaip pagrindiniai seniūnų padėjėjai tam, kad padėtų greičiau sužinoti ir išspręsti problemas, atstovautų gyventojų interesams. Be jokios abejonės, aktyvūs žmonės labai reikalingi, tačiau dar kartą pabrėžiu, kad naujo politinio lygmens įvedimas būtų bandymas dirbtinai priartinti valdžią prie žmonių. Pagal dabar galiojantį įstatymą, seniūnaitis ir yra bendruomenės akys ir ausys, tarpininkas tarp bendruomenės žmonių ir seniūno bei savivaldybės. Aš labai džiaugiuosi bendradarbiavimu, bendru darbu ir kartu su seniūnais ir seniūnaičiais pasiektais rezultatais.“

„LSA seniūnaičių klausimą įvairiose diskusijose aptarinėja jau ne vienus metus: Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto posėdžiuose, konferencijose, kituose renginiuose. Kalbant apie seniūnaičius didžiuosiuose miestuose, jų veikla negali būti vertinama vienareikšmiškai – viskas priklauso nuo seniūnaičio asmeninių savybių, jo paties ir bendruomenės aktyvumo. Kai 2014 m. vykdėme savivaldybių apklausą, 44 proc. atsakiusiųjų manė, kad seniūnaičių institucija pasiteisino tik iš dalies, 32 proc. manė, kad pasiteisino, 19 proc. – kad nepasiteisino, – komentuoja LSA patarėja savivaldybių administravimo klausimais Vida Ablingienė. – Seime buvo užregistruotos įstatymo pataisos, siūlančios suteikti savivaldybėms teisę pačioms spręsti dėl seniūnaičių reikalingumo. Mes tokiam pasiūlymui pritarėme, tačiau pažymėjome, kad tuomet reikėtų pradėti svarstyti ir tokius dalykus, kaip, pavyzdžiui, atstovavimas bendruomenės interesams seniūnų priėmimo į darbą komisijoje ir savivaldybės tarybos sudarytoje etikos komisijoje.“

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.

SUDOMINO PALANGOS SPORTO INFRASTRUKTŪRA

JURGITA VANAGĖ

Palangos miesto savivaldybėje lankėsi ir su miesto meru Šarūnu Vaitkumi ir vicemeru Rimantu Antanu Mikalkėnu susitiko Europos lengvosios atletikos asociacijos atstovai. Jiems pristatyta Palangos sporto infrastruktūra ir šiuo metu vykdomi miesto infrastruktūros plėtros projektai.

Lydimi Lietuvos lengvosios atletikos federacijos prezidento Eimanto Skrabulio ir generalinės sekretorės Nijolės Medvedevos, savivaldybėje lankėsi Europos lengvosios atletikos asociacijos naujai išrinktas prezidentas Sveinas Arne Hansenas, Estijos lengvosios atletikos asociacijos prezidentas Erichas Teigamagie, Latvijos lengvosios atletikos federacijos prezidentas Guntis Zalitis ir viceprezidentas Intis Pujatas. „Norime pristatyti tą regioną, kur glaudus miesto ir Lengvosios atletikos federacijos bendradarbiavimas jau duoda rezultatų. Kaip tik todėl Lietuvą pristatome per Palangos prizmę. Tai teigiamas pavyzdys, galbūt paskatinsiantis ieškoti ir kitų bendradarbiavimo galimybių, pavyzdžiui, sporto stovyklų organizavimo ar kitų“, – apie susitikimo su miesto vadovais tikslą kalbėjo E. Skrabulis.

Savivaldybėje svečiams buvo pristatyti Palangoje įgyvendinami miesto infrastruktūros plėtros projektai. Meras informavo, kad Palangos miesto prioritetai yra sporto, sveikatingumo ir pramogų plėtra. Šiomis kryptimis intensyviai dirbama. Juolab kad kurorte, kaip pabrėžė Š. Vaitkus, yra puikiai išvystyta apgyvendinimo ir viešojo maitinimo paslaugų bazė, o sporto atstovams, planuojantiems sporto stovyklas ar daug sportininkų ir žiūrovų pritraukiančius renginius, tai labai svarbu. Vėliau svečiai, lydimi Š. Vaitkaus ir R. A. Mikalkėno, lankėsi baigiamoje rekonstruoti Palangos koncertų salėje, restauruotame Birutės parke, universaliame sporto komplekse, apžiūrėjo ir prieš kelis mėnesius rekonstruotą miesto stadioną, atitinkantį visus tarptautinius lengvosios atletikos standartus. „Tai puiku“, – apžiūrėjęs sporto kompleksą ir stadioną sakė Europos lengvosios atletikos asociacijos prezidentas S. A. Hansenas.

Kartu su Palangoje viešėjusiais Europos lengvosios atletikos asociacijos atstovais buvo aptariamasi ir Baltijos šalių regiono lengvosios atletikos vystymo problemos ir perspektyvos.